

„ЗАТВЕРДЖЕНО”
рішенням Білоберізької ОТГ
№ 629/8-29/2020
від 16 червня 2020 року
Голова Білоберізької ОТГ
Дмитро ІВАНЮК
„ 16 ” червня 2020 р.

Програма
запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та підвищення рівня
готовності аварійно-рятувальної служби Верховинського району до дій за
призначенням на 2016- 2020 роки
на 2020 рік

Верховина 2020 р.
Обґрунтування доцільності прийняття програми
запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та підвищення рівня готовності
аварійно-рятувальної служби Верховинського району до дій за призначенням

I. Загальна частина

Правовою підставою розроблення Програми є: закони України від 24.06.2004 №1859-IV “Про правові засади цивільного захисту”, від 14.12.1999 № 1281-XIV “Про аварійно-рятувальні служби”, від 08.06.2000 № 1809-III “Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру”, від 18.03.2004 № 1621-IV “Про державні цільові програми”, від 17.12.1993 № 3745-XII “Про пожежну безпеку”, від 18.11.2003 № 1282-IV “Про туризм”; постанови Кабінету Міністрів України від 03.08.1998 “Про єдину державну систему запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру”, від 05.10.1998 № 1599 “Про основні засади створення в Україні підсистеми рятування і ліквідації небезпечних забруднень на воді Єдиної державної системи запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру”, від 31.01.2007 № 106 “Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм”; розпорядження Президента України від 14.07.2001 № 190/2001-рп “Про невідкладні заходи щодо запобігання загибелі людей на водних об’єктах”

Відповідно до результатів соціально-економічного розвитку області, наявних проблем та впливу очікуваних результатів з покращення аварійно-рятувальних та відновлювальних робіт, у програмі визначено найнеобхідніші заходи, цілі і пріоритети розвитку аварійно-рятувальної справи на Прикарпатті.

Територія селища характеризується високою ймовірністю виникнення надзвичайних ситуацій. Об’єктивними факторами, що знижують загальний рівень безпеки у техногенній сфері, є погіршення стану основних виробничих фондів підприємств та кліматичні зміни в гірській частині нашого району.

Враховуючи геологічні, геофізичні, гідрологічні та метеорологічні особливості селища, найбільш характерними надзвичайними ситуаціями природного характеру на її території можуть бути: повені, паводки, буревії, селі, зсуви, градобій, снігові заметілі, налипання мокрого снігу та снігові лавини.

У цілому з 2018 по 2020 рік в зареєстровано 4 пожежі, внаслідок яких 0 загинуло та 0 травмовано. За цей період пожежами завдано збитків на суму 1.5 млн. гривень.

Незадовільний стан справ з виникненням пожеж та їх наслідками свідчить про необхідність вирішення проблеми охорони життя людей, національного багатства і навколишнього природного середовища, що потребує посилення протипожежного захисту об’єктів та населених пунктів району.

Обмежене фінансування заходів, передбачених на підвищення рівня протипожежного захисту населених пунктів та об’єктів, призвело до того, що підрозділи Державної служби України з надзвичайних ситуацій в області на 27 відсотків не укомплектовані спеціальними пожежними автомобілями. Понад 60 відсотків наявної пожежної техніки вичерпали свій моторесурс і за строками використання підлягають списанню, в ДПРЧ – 12 (державна пожежно-рятувальна частина) 80 відсотків

наявної пожежної техніки вичерпали свій моторесурс і за строками використання підлягають списанню.

Актуальною проблемою протипожежного захисту сільських населених пунктів, де щороку реєструється близько 20 пожеж (56,2 відсотка загальної їх кількості), є значна віддаленість підрозділів державної пожежно-рятувальної частини від об'єктів та низький рівень технічної оснащеності протипожежних формувань сільськогосподарських об'єктів.

До реформування аграрного сектора економіки існувало близько 300 підрозділів сільських пожежних команд, які ліквідували майже половину пожеж, що виникали в сільській місцевості. На сьогодні в районі місцевої пожежної охорони немає. Мінімальна кількість підрозділів місцевої пожежної охорони, які ще необхідно створити в районі, становить 6 підрозділів, для яких потрібно закупити відповідну кількість одиниць пожежної техніки.

Проблемою також є забезпечення селища системами протипожежного водопостачання.

Слід зазначити, що від наявності необхідної кількості та справності джерел протипожежного водопостачання залежить оперативне реагування на пожежі та інші надзвичайні ситуації, що дає змогу уникнути людських жертв та значних матеріальних збитків, зменшити час та фінансові витрати на їх ліквідацію.

З кожним роком проблемні питання, пов'язані із забезпеченням пожежної безпеки об'єктів господарювання, населених пунктів, загострюються.

Наявність зазначених проблем значною мірою зумовлена відсутністю належного нормативно-правового, фінансового, матеріально-технічного забезпечення, вирішенням питань соціального, інформаційного та науково-технічного характеру. Гострота таких проблем вимагає вжиття організаційних та інженерно-технічних заходів з боку органів виконавчої влади та місцевого самоврядування. Особлива увага при цьому повинна приділятися питанням нормативного і правового характеру, удосконаленню системи профілактики, створенню та зміцненню матеріально-технічної бази пожежної охорони.

У зв'язку з тим, що проблема пожежної безпеки є складовою частиною національної безпеки, вона потребує здійснення першочергових заходів, на виконання яких розроблена ця програма, з урахуванням пропозицій заінтересованих місцевих органів виконавчої влади.

II. Мета програми

Програму розроблено з метою створення механізму забезпечення заходів запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та підвищення рівня готовності аварійно-рятувальної служби в районі та умов для реалізації державної політики у сфері пожежної безпеки.

Метою програми є:

- забезпечення захисту життя та здоров'я населення, навколишнього природного середовища і об'єктів від впливу небезпечних факторів пожежі;
- посилення пожежної безпеки в населених пунктах, поліпшення матеріально-технічного стану підрозділів пожежної охорони для виконання покладених на них завдань за призначенням, Дооснащення (закупівля, модернізація та ремонт) пожежних і

аварійно рятувальних підрозділів району (міста) технікою ,обладнанням, спорядженням, запасними частинами та вогнегасними частинами, (в т.ч. співфінансування проектів програм міжнародної технічної допомоги).

створення, оснащення та оптимальна дислокація підрозділів місцевої пожежної охорони населених пунктів у сільській місцевості, розроблення нормативно-правового, інженерно-технічного і методичного забезпечення підрозділу щодо діяльності з питань запобігання та ліквідації наслідків пожеж у сільській місцевості, дооснащення (закупівля, модернізація та ремонт) ,підрозділів місцевої пожежної охорони ,добровільних пожежних формувань технікою ,обладнанням, спорядженням, запасними частинами та вогнегасними частинами, (в т.ч. співфінансування проектів програм міжнародної технічної допомоги).

– приведення систем протипожежного водопостачання на об'єктах та в населених пунктах у відповідність до вимог нормативно-правових актів, норм і правил.

III. Шляхи і способи вирішення проблеми

Забезпечення пожежної безпеки полягає у комплексному, поетапному вирішенні проблемних питань у сфері пожежної безпеки, гарантованому захисті суспільства та навколишнього природного середовища від пожеж і їх наслідків, впровадженні організаційних засад функціонування системи забезпечення пожежної безпеки органів влади всіх рівнів, зміцненні правової, науково-технічної і ресурсної бази, що дасть змогу суттєво зменшити в районі кількість пожеж та надзвичайних ситуацій.

У рамках програми передбачається здійснити ряд заходів, які обґрунтовують вибір оптимального варіанта розв'язання проблеми, враховують переваги та недоліки альтернативних варіантів, що дасть можливість:

– розробити економічні, управлінські і правові механізми, спрямовані на здійснення заходів, передбачених програмою для запобігання та ліквідації наслідків пожеж;

– з урахуванням місцевих умов кількісно оцінити ризик і наслідки пожеж, визначити оптимальну кількість підрозділів місцевої пожежної охорони для забезпечення протипожежного захисту населених пунктів у сільській місцевості, межі територій, які повинні ними обслуговуватися, утворити такі підрозділи та забезпечити їх матеріально-фінансове становище;

– здійснити комплекс заходів, встановити порядок і способи розв'язання проблем, пов'язаних з приведенням систем протипожежного водопостачання в населених пунктах та на об'єктах, а також систем протипожежного захисту будинків підвищеної поверховості у відповідність до вимог нормативно-правових актів, норм та правил.

Для вирішення проблеми забезпечення пожежної безпеки об'єктів та населених пунктів району необхідно врегулювати питання щодо:

– утворення та розвитку єдиної системи забезпечення пожежної безпеки як однієї із складових національної безпеки;

– об'єднання можливостей місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій (у тому числі громадських);

- забезпечення державного нагляду за станом пожежної безпеки об'єктів та населених пунктів для своєчасної протидії пожежам і зменшення їх негативних наслідків;
- удосконалення та підвищення ефективності роботи суб'єктів системи забезпечення пожежної безпеки;
- ефективного розв'язання завдань із забезпечення протипожежного захисту району та оперативного реагування на пожежі;
- сприяння більш гнучкому та оперативному впливу на організацію роботи щодо фінансування та вишукування нових джерел надходження коштів для розвитку матеріально-технічної бази підрозділу.

IV. Джерела фінансування програми

Фінансування програми здійснюється за рахунок коштів районного бюджету.

V. Перелік завдань, заходів, обсягів та джерел фінансування програми

1. Систематично аналізувати стан забезпечення пожежної безпеки в населених пунктах району, на підприємствах, в установах та організаціях. За результатами аналізу та з урахуванням факторів негативного впливу на протипожежний стан розробляти комплексні плани заходів, щодо запобігання пожежам та загибелі на них людей, з відповідними пропозиціями входити до райдержадміністрації, районної ради та створені ОТГ.

**державна пожежно- рятувальна частина
Постійно**

2. Керівникам відомств, підприємств, установ та організацій, незалежно від форм власності розробити комплексні плани, щодо запобігання виникненню пожеж та загибелі людей на них.

Керівники відомств, підприємств,
установ та організацій
до 01. 02. 2020р.

3. Надання допомоги органам виконавчої влади, місцевого самоврядування в проведенні організаційно-масових, пожежно-профілактичних і технічних заходів, направлених на попередження пожеж в населених пунктах, на підприємствах, в установах та організаціях, незалежно від форм власності та виду діяльності.

**державна пожежно- рятувальна частина
Постійно**

4. З метою покращення протипожежного захисту району передбачити створення та функціонування місцевої пожежної охорони, як складової частини єдиної, системи забезпечення пожежної безпеки в Верховинському районі, Взяти до відома, що згідно із ст. 27 Закону України " Про пожежну безпеку " "фінансування та матеріально-технічне забезпечення сільських пожежних команд здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету, коштів, які відраховуються підприємствами, установами та організаціями, розташованими на території району, в розмірі 0,1 відсотка від основних та оборотних

коштів і трьох відсотків коштів, що виділяться на нове будівництво, відретування від платежів з майнових видів страхування та фінансування, запобіжних заходів, а також за рахунок пожертвувань юридичних та фізичних осіб".

Білоберізька ОТГ

державна пожежно- рятувальна частина
Постійно до 01. 02. 20р.

5. Розробити комплекс заходів для підвищення рівня протипожежного захисту в сільській місцевості.

державна пожежно- рятувальна частина
Постійно до 01. 02. 2020 р.

6. Забезпечити обстеження житла одиноких перестарілих, багатодітних, неблагополучних сімей з метою попередження пожеж.

державна пожежно - рятувальна частина
Постійно На протязі року

7. Проаналізувати стан протипожежного водопостачання району та здійснити комплекс заходів, щодо забезпечення нормативних витрат води на пожежегасіння, розчищення під'їздів до гірських річок в населених пунктах району, для забору води пожежними автомобілями. Із залученням фахівців рятувальної служби визначити та обстежити найбільш небезпечні місця для масового літнього відпочинку громадян та рибальства на водних об'єктах.

державна пожежно- рятувальна частина
Постійно
Водоканал
до 01. 05. 2020 р.

8. Не допускати відключення будівель, де розміщені підрозділи Державної Пожежно-рятувальної служби, від систем водо-енерго- постачання та телефонного зв'язку.

Водоканал ,РЕМ
Цех ел. зв'язку
Постійно

9. Проводити для працівників підприємств, установ та організацій щорічні наради, семінари, огляди, конкурси з питань забезпечення пожежної безпеки та реагування на надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру.

державна пожежно- рятувальна частина
Постійно
На протязі року

10. Організувати проведення в школах району лекцій, диспутів на протипожежну тематику, щодо вивчення правил поведінки на воді, в побуті, районного фестивалю дружин юних пожежників.

державна пожежно- рятувальна частина

Постійно

управління культури, освіти і науки
згідно затверджених план заходів

11. Організувати навчання населення правилам пожежної безпеки та реагування на надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру.

державна пожежно- рятувальна частина

Постійно

На протязі року

Забезпечення протипожежного захисту об'єктів району та удосконалення роботи з населенням

12. Розроблення інструкцій, планів евакуацій та інших нормативних документів з питань пожежної безпеки та реагування на надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру для підприємств, установ та організацій.

Керівники відомств, підприємств,
установ та організацій

державна пожежно- рятувальна частина

На протязі року

13. Проведення лекцій, занять, семінарів на протипожежну тематику та реагування на надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру.

державна пожежно- рятувальна частина

На протязі року

14. Розроблення інженерно-технічних рішень, щодо виконання протипожежних заходів, розрахунків систем протипожежного захисту будівель, споруд, визначення шляхів евакуації, категорій виробництва стосовно вибухопожежної та пожежної безпеки.

Керівники відомств, підприємств,
установ та організацій

державна пожежно- рятувальна частина

На протязі року

15. Перевірка протипожежного стану об'єктів під час проведення масових заходів та забезпечення їх протипожежним захистом.

державна пожежно- рятувальна частина

На протязі року

16. Організація та проведення, щодо визначення показників пожежної небезпеки будівельних та інших матеріалів і конструкцій

державна пожежно- рятувальна частина

На протязі року

17. Надання консультаційної допомоги, а також інформаційних послуг, щодо застосування законодавства з питань пожежної безпеки та реагування на надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру.

державна пожежно- рятувальна частина
На протязі року

18. Залучення пожежної техніки для випробування, опресування, промивання, продавлювання систем водопостачання та їх обладнання.

державна пожежно- рятувальна частина
На протязі року

19. Перевірка та випробування пожежних гідрантів, внутрішніх пожежних кранів та їх обладнання пожежними рукавами.

державна пожежно- рятувальна частина
На протязі року

20. Започаткувати постійно діючі цикли радіопередач для ознайомлення населення з правилами пожежної безпеки, обставинами і причинами виникнення пожеж, їх наслідками, іншими питаннями.

державна пожежно- рятувальна частина
Постійно

21. Взяти участь у щорічному проведенні в загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладах Дня знань, щодо обережного поводження з вогнем.

державна пожежно- рятувальна частина
Районний відділ народної освіти
Постійно

22. Ремонт і технічне обслуговування пожежних водоймищ, їх наповнення і відкачування, очищення колодязів.

державна пожежно- рятувальна частина
На протязі року

23. Встановлення показчиків пожежних гідрантів і водоймищ, пристосування водонапірних башт пристроями для забору води пожежними автомобілями.

Голови сільських селищних рад
На протязі року

24. Організація забезпечення життєво важливих інтересів населення, об'єктів, підприємств, установ, організацій району незалежно від форм власності у сфері пожежної безпеки та надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру.

державна пожежно- рятувальна частина
На протязі року

25. З метою ефективного розв'язання завдань із забезпечення протипожежного захисту, утриманням в постійній бойовій готовності та справному технічному стані пожежної техніки, що дасть змогу підвищити оперативність і ефективність реагування

підрозділу з питань захисту населення та територій при загрозі і виникненні надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру

державна пожежно- рятувальна частина **На протязі року**

Перелік завдань і заходів сформовано відповідно до виробничо-господарських, організаційно-правових, соціально-економічних, екологічних вимог.

VI. Основні результати від реалізації програми

Результатами виконання комплексу завдань, передбачених програмою, спрямованих на забезпечення протипожежного захисту об'єктів та населених пунктів, є:

забезпечити належний рівень безпеки населення та захисту територій від загроз надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру;

підвищити ефективність використання коштів для здійснення заходів запобігання виникненню надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру та підвищити рівень готовності аварійно-рятувальної служби Івано-Франківської області;

знижити ризик виникнення пожеж, в тому числі із загибеллю та травмуванням людей на них, та створити сприятливі соціальні умови життєдіяльності населення, зменшити вплив негативних факторів пожеж на навколишнє природне середовище;

забезпечити виконання заходів, спрямованих на запобігання травматизму туристів та екскурсантів, нещасних випадків, порушення встановлених правил безпеки при проведенні туристсько-спортивних походів, та інших масових заходів;

забезпечити проведення безпечних заходів з організації дозвілля населення на воді та аварійно-рятувальні служби на водних об'єктах сучасною спеціальною технікою і обладнанням;

забезпечення своєчасного оперативного реагування на пожежі та надзвичайні ситуації для їх успішної локалізації та ліквідації шляхом подачі води до осередків пожеж від пожежних гідрантів, внутрішніх протипожежних водогонів, природних і штучних водоймищ, інших інженерних споруд водопостачання.

З метою створення умов для реалізації державної політики у сфері пожежної безпеки та поліпшення матеріально-технічного стану підрозділів пожежно-рятувальної служби для виконання покладених на них завдань за призначенням необхідно придбати, пожежно-технічне обладнання, вогнегасячі засоби пожежні рукава форменний одяг та спорядження для пожежних рятувальників для забезпечення роботи на пожежах і рятування людей, гасіння пожеж на транспорті, нафтопродуктів легкозаймистих речовин та горючих рідин.

VIII. Економічна ефективність прийняття програми

Економічний ефект від виконання завдань програми визначається як різниця між бюджетними витратами на ліквідацію наслідків пожеж за деякий проміжок часу (прогнозними) та затратами на виконання програми.

За оцінкою динаміки зростання збитків від пожеж в районі, невжиття термінових заходів до покращення стану протипожежного захисту об'єктів та населених пунктів призведе до прямих матеріальних збитків від пожеж за період 2016-2020 років у сумі понад 8,0 млн. гривень. З урахуванням побічних збитків ця сума (Z_1) становитиме понад 9,8 млн. гривень.

На території району за 2019 рік виникло 35 пожежі та нанесено збитків на суму 3 млн. 800 тис. гривень.

На території району за 2018 рік виникло 33 пожежа та нанесено збитків на суму 3 млн. 300 тис. гривень.

За оцінкою, проведеною фахівцями Українського науково-дослідного інституту пожежної безпеки ДСНС України, у разі здійснення заходів програми та стабілізації ситуації з пожежами економічні збитки від пожеж можуть бути зменшені на 35 відсотків та становитимуть приблизно 6,4 млн. гривень (Z_2).

Економічні результати (R), досягнуті завдяки здійсненню заходів програми, можуть бути оцінені як різниця між можливими збитками від пожеж без виконання програми та можливими збитками, якщо програму буде виконано:

$$R = Z_1 - Z_2 = 9,8 - 6,0 = 3,8 \text{ млн. гривень.}$$

Економічний ефект від здійснення протипожежних заходів (P), передбачених програмою, як різниця між економічними результатами (R), досягнутими завдяки здійсненню зазначених заходів, і витратами на них (C), становитиме:

$$P = R - C = 3,8 - 0,5 = 3,3 \text{ млн. гривень.}$$

Таким чином, економічний ефект від здійснення протипожежних заходів, передбачених програмою, може становити понад 3,3 млн. гривень.

У результаті здійснення заходів планується досягти практичного покращення протипожежного забезпечення населених пунктів та об'єктів району.

Дана програма дала зменшення кількості пожеж на території району. Інженерно-інспекторським та особовим складом ДПРЧ-12 проводилась профілактична робота по відпрацюванню населених пунктів, навчанню населення правил пожежної безпеки 22 рази, більше приділялась увага тим населеним пунктам району де зростає кількість пожеж, і була загибель людей на пожежах. Проводилась акція «Запобігти. Врятувати. Допомогти.» в навчальних закладах та дошкільних навчальних закладах Верховинського району 29 разів.

Начальник ДПРЧ -12

Василь ПЛЕКІНЧУК

